Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. sausio 29 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika — Ribojamosios priemonės Iranui siekiant užkirsti kelią branduolinių ginklų platinimui — Lėšų įšaldymas — Pareiga motyvuoti — Teisė į gynybą — Teisė į veiksmingą teisminę gynybą — Akivaizdi vertinimo klaida“

Byloje T-496/10

Bank Mellat, įsteigtas Teherane (Iranas), iš pradžių atstovaujamas solisitorių S. Gadhia, S. Ashley, QC D. Anderson, ir baristerio R. Blakeley, vėliau – R. Blakeley, solisitoriaus S. Zaiwalla ir QC M. Brindle,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą M. Bishop ir A. Vitro,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos S. Boelaert ir M. Konstantinidis,

įstojusios į bylą šalies,

dėl prašymo panaikinti 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimą 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 195, p. 39), 2010 m. liepos 26 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui 7 straipsnio 2 dalis (OL L 195, p. 25), 2010 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimą 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 281, p. 81), 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 423/2007 (OL L 281, p. 1), 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimą 2011/783/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 319, p. 71)2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 319, p. 11), ir 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 88, p. 1), kiek šie aktai susiję su ieškovu,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová (pranešėja), teisėjai K. Jürimäe ir M. van der Woude,

posėdžio sekretorė J. Weychert, administratorė,

* Proceso kalba: anglų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. gegužės 23 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 Ieškovas *Bank Mellat* yra Irano komercinis bankas.

2 Ši byla susijusi su ribojamosiomis priemonėmis, nustatytomis siekiant paveikti Irano Islamo Respubliką, kad ji nutrauktų branduolinę veiklą, keliančią branduolinių ginklų platinimo ir branduolinių ginklų tiekimo sistemų kūrimo riziką (toliau – branduolinių ginklų platinimas).

3 2010 m. liepos 26 d. ieškovas įtrauktas į subjektų, prisidedančių prie Irano branduolinių ginklų platinimo, sąrašą, esantį 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimo 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 195, p. 39), II priede.

4 Todėl 2010 m. liepos 26 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 423/2007 7 straipsnio 2 dalis (OL L 195, p. 25), ieškovo pavadinimas įtrauktas į 2007 m. balandžio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui (OL L 103, p. 1) V priedo sąrašą. Dėl šio įtraukimo į sąrašą įšaldytos ieškovo lėšos ir ekonominiai ištekliai.

5 Sprendime 2010/413 Europos Sąjungos Taryba nurodė šiuos motyvus:

„*Banque Mellat* yra Irano valstybinis bankas. *Bank Mellat* savo veikla remia Irano branduolines ir balistinių raketų programas bei sudaro palankesnes sąlygas jų įgyvendinimui. Jis teikė bankininkystės paslaugas JT ir ES į sąrašą [į JT ir ES sąrašą] įtrauktiems subjektams arba subjektams, veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems subjektams. Jis yra *First East Export Bank*, kuris įtrauktas į sąrašą pagal [Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos] rezoliuciją 1929, patronuojantis bankas.“

6 Įgyvendinimo reglamente Nr. 668/2010 nurodyti tokie patys motyvai kaip ir Sprendime 2010/413.

7 2010 m. liepos 27 d. raštu Taryba informavo ieškovą, kad jo pavadinimas įtrauktas į Sprendimo 2010/413 II priede esantį sąrašą ir Reglamento Nr. 423/2007 V priede esantį sąrašą.

8 2010 m. rugpjūčio 16 d. ir 24 d. bei rugsėjo 2 d. ir 9 d. laiškais ieškovas paprašė Tarybos jam pranešti, kokiais įrodymais ji rėmėsi, nustatydama ribojamąsias priemones jo atžvilgiu.

9 Atsakydama į ieškovo prašymus leisti susipažinti su bylos medžiaga, Taryba 2010 m. rugsėjo 13 d. raštu jam perdavė valstybių narių pateiktų dviejų pasiūlymų priimti ribojamąsias priemones kopijas. Ji taip pat ieškovui nustatė terminą iki 2010 m. rugsėjo 25 d. pateikti pastabas dėl jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo.

10 2010 m. rugsėjo 24 d. laišku ieškovas paprašė Tarybos iš naujo apsvarstyti sprendimą įtraukti jį į Sprendimo 2010/413 II priede esantį sąrašą ir Reglamento Nr. 423/2007 V priede esantį sąrašą.

11 2010 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimu 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 281, p. 81), ieškovo pavadinimas paliktas įtrauktas į Sprendimo 2010/413 II priedą. Nurodyti šie motyvai:

„*Bank Mellat* savo veikla remia Irano branduolines ir balistinių raketų programas ir sudaro palankesnes sąlygas joms įgyvendinti. Jis teikė bankininkystės paslaugas JT ir ES į sąrašą [į JT ir ES sąrašą] įtrauktiems subjektams arba subjektams, veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems subjektams. Jis yra *First East Export Bank*, kuris įtrauktas į sąrašą pagal [Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos] rezoliuciją 1929, patronuojantysis bankas.“

12 Reglamentą Nr. 423/2007 panaikinus 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui (OL L 281, p. 1), Taryba ieškovo pavadinimą įtraukė į pastarojo reglamento VIII priedą, o ieškovo lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti pagal šio reglamento 16 straipsnio 2 dalį.

13 Reglamente Nr. 961/2010 nurodyti tokie patys motyvai kaip ir Sprendime 2010/644.

14 2010 m. spalio 28 d. laišku Taryba atsakė į ieškovo 2010 m. rugsėjo 24 d. laišką, nurodydama, kad iš naujo apsvarsčiusi ji atmetė ieškovo prašymą išbraukti jo pavadinimą iš Sprendimo 2010/413 II priede esančio sąrašo ir Reglamento Nr. 961/2010 VIII priede esančio sąrašo. Šiuo atžvilgiu ji nurodė, jog mano, kad nėra pakankamų garantijų, kad ieškovas ateityje neteiks banko paslaugų asmenims ir subjektams, dalyvaujantiems branduolinių ginklų platinimo veikloje.

15 Taryba kaip tripliko priedą perdavė ieškovui valstybės narės pateikto trečiojo pasiūlymo nustatyti ribojamąsias priemones kopiją.

16 Ieškovo pavadinimas liko įtrauktas į Sprendimo 2010/413 II priedą ir Reglamento Nr. 961/2010 VIII priedą ir įsigaliojus 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimui 2011/783/BUSP, iš dalies keičiančiam Sprendimą 2010/413 (OL L 319, p. 71), bei 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentui (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 319, p. 11).

17 Reglamentą Nr. 961/2010 panaikinus 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui (OL L 88, p. 1), Taryba ieškovo pavadinimą įtraukė į pastarojo reglamento IX priedą. Nurodyti motyvai yra tokie patys kaip ir Sprendime 2010/644. Todėl ieškovo lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti pagal minėto reglamento 23 straipsnio 2 dalį.

Procesas ir šalių reikalavimai

18 Ieškovas šią bylą pradėjo ieškiniu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2010 m. spalio 7 dieną.

19 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2010 m. lapkričio 5 d., ieškovas pakeitė savo reikalavimus priėmus Sprendimą 2010/644 ir Reglamentą Nr. 961/2010.

20 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2011 m. sausio 14 d., Europos Komisija paprašė leisti įstoti į šią bylą Tarybos pusėje. 2011 m. kovo 8 d. nutartimi Bendrojo Teismo ketvirtosios kolegijos pirmininkas leido įstoti į bylą.

21 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2012 m. vasario 6 d., ieškovas pakeitė savo reikalavimus priėmus Sprendimą 2011/783 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011.

22 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas proceso organizavimo priemones pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 64 straipsnį, paprašė šalių pateikti tam tikrus dokumentus ir raštu pateikė klausimus. Šalys šiuos prašymus įvykdė.

23 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2012 m. balandžio 16 d., ieškovas pakeitė savo reikalavimus priėmus Reglamentą Nr. 267/2012.

24 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2012 m. gegužės 11 d., *Provincial Investment Companies Association*, *Saba Tamin Investment*, *Common Investment Fund*, *Shirin Asal Food Industrial Group*, *Sorbon Industrial Production Group* ir *Individual Stock Association* paprašė leisti įstoti į šią bylą ieškovo pusėje. 2011 m. gegužės 16 d. nutartimi Bendrojo Teismo ketvirtosios kolegijos pirmininkas atmetė šį prašymą dėl pavėluoto jo pateikimo.

25 Per 2012 m. gegužės 23 d. posėdį išklausytos žodinės šalių pastabos ir atsakymai į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus.

26 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti Sprendimo 2010/413 II priedo B lentelės 4 punktą, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010 priedo B lentelės 2 punktą, Sprendimo 2010/644 priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą, Reglamento Nr. 961/2010 VIII priedo B lentelės 4 punktą, Sprendimą 2011/783, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ir Reglamento Nr. 267/2012 IX priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą, kiek jie susiję su ieškovu,

— priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

27 Taryba ir Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

28 Ieškovas pateikia tris ieškinio pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su pareigos motyvuoti, jo teisių į gynybą ir veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu. Antrasis pagrindas susijęs su akivaizdžia vertinimo klaida, kalbant apie jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymą. Trečiasis pagrindas susijęs su jo nuosavybės teisės ir proporcingumo principo pažeidimu.

29 Taryba ir Komisija ginčija ieškovo pateiktų pagrindų pagrįstumą. Be to, visų pirma jos tvirtina, kad, kaip Irano valstybės institucija, ieškovas negali remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis.

30 Prieš nagrinėjant skirtingus ieškinio pagrindus ir šalių pateiktus argumentus reikia išnagrinėti ieškovo prašymų pakeisti reikalavimus priimtinumą.

Dėl ieškovo reikalavimų pakeitimo

31 Kaip matyti iš šio sprendimo 11, 12 ir 17 punktų, pareiškus ieškinį Sprendimo 2010/413 II priedo sąrašas pakeistas nauju sąrašu, nustatytu Sprendime 2010/644 ir Reglamente Nr. 423/2007, iš dalies pakeistu Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010, panaikintu ir pakeistu Reglamentu Nr. 961/2010,

kuris pats pakeistas ir panaikintas Reglamentu Nr. 267/2012. Be to, Sprendimo 2011/783 ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 1245/2011 konstatuojamosiose dalyse Taryba aiškiai konstatavo, kad ji išsamiai iš naujo apsvarstė Sprendimo 2010/413 II priedo ir Reglamento Nr. 961/2010 VIII priedo sąrašą ir nusprendė, jog asmenims, subjektams ir organizacijoms, kurių pavadinimai (pavardės) jame išvardyti, tarp kurių yra ieškovas, ir toliau turi būti taikomos ribojamosios priemonės. Ieškovas pakeitė pradinius reikalavimus taip, kad be Sprendimo 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, siekiama panaikinti ir Sprendimą 2010/644, Reglamentą Nr. 961/2010, Sprendimą 2011/783, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ir Reglamentą Nr. 267/2012 (toliau visi kartu – ginčijami aktai). Taryba ir Komisija nepareiškė prieštaravimų dėl šio pakeitimo.

32 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, jeigu vykstant procesui sprendimas ar reglamentas, kuris tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su asmeniu, pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, jis turėtų būti laikomas nauju faktu, leidžiančiu ieškovui pakeisti savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus. Iš tiesų, jeigu iš ieškovo būtų reikalaujama pareikšti naują ieškinį, būtų pažeistas gero teisingumo vykdymo principas ir proceso ekonomiškumo reikalavimas. Be to, būtų neteisinga, jeigu atitinkama institucija, atsikirsdama į Europos Sąjungos teisme pateiktame ieškinyje pareikštus kaltinimus dėl teisės akto, galėtų iš dalies pakeisti ginčijamą aktą ar jį pakeisti kitu aktu, ir remtis šiuo pakeitimu procese taip, kad kita šalis netektų galimybės taikyti savo pradinius reikalavimus ir ieškinio pagrindus vėlesniam aktui arba dėl jo pateikti papildomus reikalavimus ir ieškinio pagrindus (žr. pagal analogiją 2008 m. spalio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran prieš Tarybą*, T-256/07, Rink. p. II-3019, 46 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

33 Ta pati išvada taikoma aktams, kaip antai Sprendimui 2011/783 ir Įgyvendinimo reglamentui Nr. 1245/2011, kuriais konstatuojama, kad iš naujo apsvarsčius, kaip tai aiškiai nustatyta pačiame sprendime ar reglamente, sprendimas ar reglamentas ir toliau turi būti tiesiogiai ir konkrečiai taikomas tam tikriems asmenims.

34 Todėl nagrinėjamu atveju reikia manyti, kad ieškovo prašymas panaikinti Sprendimą 2010/644, Reglamentą Nr. 961/2010, Sprendimą 2011/783, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ir Reglamentą Nr. 267/2012, kiek šie aktai susiję su juo (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 32 punkte minėto Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran prieš Tarybą* 47 punktą), priimtinas.

Dėl ieškovo galimybės remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis

35 Taryba ir Komisija tvirtina, kad, atsižvelgiant į Sąjungos teisę, juridiniai asmenys, kurie yra trečiųjų valstybių institucijos, negali remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis. Kadangi ieškovas, anot jų, yra Irano valstybės institucija, jam taikoma ši taisyklė.

36 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad nei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (OL C 83, 2010, p. 389), nei Sąjungos pirminėje teisėje nenumatytos nuostatos, pagal kurias juridiniams asmenims, kurie yra valstybės institucijos, netaikoma pagrindinių teisių apsauga. Priešingai, šios chartijos nuostatomis, kurios yra svarbios atsižvelgiant į ieškovo nurodytus ieškinio pagrindus, ir visų pirma jos 17, 41 ir 47 straipsniais, užtikrinamos „kiekvieno" asmens teisės, šiai formuluotei apimant juridinius asmenis, kaip antai ieškovą.

37 Tačiau Taryba ir Komisija šiomis aplinkybėmis remiasi 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 34 straipsniu, pagal kurį vyriausybinių organizacijų pateikti ieškiniai nepriimtini Europos Žmogaus Teisių Teisme.

38 Tačiau, pirma, EŽTK 34 straipsnis yra procesinė nuostata, kuri netaikytina procesams Sąjungos teisme. Antra, pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką šia nuostata siekiama išvengti, kad valstybė, EŽTK šalis, kartu būtų ieškovė ir atsakovė šiame teisme (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 13 d. EŽTT sprendimo *Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran prieš Turkiją*, *Recueil des arrêts et décisions* 2007-V, 81 punktą). Šie argumentai netaikytini šioje byloje.

39 Taryba ir Komisija taip pat tvirtina, kad taisyklė, kuria jos remiasi, pateisinama tuo, kad valstybė užtikrina pagrindinių teisių paisymą savo teritorijoje, tačiau negali naudotis tokiomis teisėmis.

40 Vis dėlto, net darant prielaidą, kad šis pateisinimas taikytinas, kiek tai susiję su vidaus situacija, aplinkybė, jog valstybė užtikrina pagrindinių teisų paisymą savo teritorijoje, yra nesvarbi, kalbant apie teisių, kuriomis juridiniai asmenys, kurie yra šios valstybės institucijos, gali naudotis trečiųjų valstybių teritorijoje, apimtį.

41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia manyti, kad Sąjungos teisėje nėra taisyklės, pagal kurią juridiniams asmenims, kurie yra trečiųjų valstybių institucijos, būtų neleidžiama remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis. Todėl šie asmenys Sąjungos teisme gali remtis tomis pačiomis teisėmis, jeigu jos suderinamos su jų juridinio asmens statusu.

42 Be to, bet kuriuo atveju Taryba ir Komisija nenurodė veiksnių, leidžiančių patvirtinti, kad ieškovas iš tikrųjų yra Irano valstybės institucija, t. y. subjektas, kuris dalyvavo įgyvendinant viešąją valdžią ar kuris teikė viešąją paslaugą kontroliuojant valdžios institucijoms (šiuo klausimu žr. 38 punkte minėto EŽTT sprendimo *Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran prieš Turkiją* 79 punktą).

43 Šiuo atžvilgiu visų pirma Taryba tvirtina, kad ieškovas teikia viešąją paslaugą kontroliuojant Irano valdžios institucijoms, nes jis teikia finansines paslaugas, būtinas Irano ekonomikai veikti. Tačiau ji neginčija ieškovo teiginių, kad šios paslaugos yra komercinė veikla, vykdoma konkurenciniame sektoriuje ir kuriai taikoma bendroji teisė. Šiomis aplinkybėmis vien tai, kad minėta veikla yra reikalinga valstybės ekonomikai veikti, jai nesuteikia viešosios paslaugos statuso.

44 Be to, Komisija tvirtina, jog aplinkybė, kad ieškovas yra susijęs su branduolinių ginklų platinimu, patvirtina, jog jis dalyvauja vykdant viešąją valdžią. Tačiau tai darydama Komisija kaip faktine prielaida remiasi aplinkybe, kurios tikrumą ginčija ieškovas ir dėl kurios taip pat buvo ginčijamasi Bendrajame Teisme. Be to, tariamas ieškovo dalyvavimas branduolinių ginklų platinimo veikloje, kaip nurodyta ginčijamuose aktuose, priskirtinas ne prie valstybės valdžios įgyvendinimo, o prie komercinių sandorių, sudarytų su subjektais, dalyvaujančiais branduolinių ginklų platinimo veikloje. Todėl šis teiginys nepateisina ieškovo kvalifikavimo kaip Irano valstybės institucijos.

45 Galiausiai Komisija mano, kad ieškovas yra Irano valstybės institucija dėl to, kad valstybė dalyvauja jo kapitale. Tačiau pagal ieškovo pateiktą informaciją, kurios neginčijo Taryba ir Komisija, aptariamas dalyvavimas yra tik nežymus, ir vien tai savaime nereiškia, kad ieškovas dalyvauja vykdant viešąją valdžią ar teikia viešąją paslaugą.

46 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, kad ieškovas gali remtis apsauga ir garantijomis, susijusiomis su pagrindinėmis teisėmis.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su pareigos motyvuoti, ieškovo teisės į gynybą ir jo teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu

47 Pirmajame ieškinio pagrinde ieškovas teigia, kad Taryba pažeidė pareigą motyvuoti, jo teises į gynybą ir veiksmingą teisminę gynybą, nes, pirma, jam nepateikė pakankamos informacijos, kad jis galėtų pateikti tinkamas pastabas dėl jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo ir kad jam būtų užtikrintas teisingas procesas, ir, antra, tiek tyrime prieš nustatant jam taikytinas ribojamąsias priemones, tiek tas pačias priemones periodiškai apsvarstant iš naujo padarytos kelios klaidos.

48 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentų pagrįstumą. Visų pirma ji tvirtina, kad ieškovas negali remtis teisės į gynybą paisymo principu.

49 Reikia priminti, pirma, kad SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje ir konkrečiau nagrinėjamoje byloje Sprendimo 2010/413 24 straipsnio 3 dalyje, Reglamento Nr. 423/2007 15 straipsnio 3 dalyje, Reglamento Nr. 961/2010 36 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento Nr. 267/2012 46 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta pareiga nurodyti asmens nenaudai priimto akto motyvus siekiama suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kuri leistų žinoti, ar aktas yra pagrįstas, o jeigu jis turi trūkumų – ginčyti jo galiojimą Sąjungos teisme ir leisti šiam atlikti tokio akto teisėtumo kontrolę. Taip suformuluota pareiga motyvuoti yra vienas iš esminių Sąjungos teisės principų, nuo kurio gali būti nukrypstama tik dėl imperatyvių reikalavimų. Todėl iš esmės apie motyvus suinteresuotajam asmeniui turi būti pranešama kartu su jo nenaudai priimtu aktu ir motyvų stokos negali ištaisyti tai, kad suinteresuotasis asmuo apie sprendimo motyvus sužino per procesą Sąjungos teisme (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* T-390/08, Rink. p. II-3967, 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

50 Todėl jei pagal imperatyvius reikalavimus, susijusius su Sąjungos ar jos valstybių narių saugumu ar jų tarptautiniais santykiais, nedraudžiama perduoti tam tikrų duomenų, Taryba privalo informuoti subjektą, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, apie faktines ir konkrečias priežastis, dėl kurių ji mano, kad jos turėjo būti nustatytos. Ji taip pat turi nurodyti faktines ir teisines aplinkybes, sudarančias teisinį atitinkamų priemonių pagrindą, ir motyvus, dėl kurių jos priimtos (šiuo klausimu žr. 49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 81 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

51 Be to, motyvai turi būti pritaikyti prie nagrinėjamo akto pobūdžio ir aplinkybių, kuriomis jis buvo priimtas. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, ypač į akto turinį, motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį ir į interesą gauti paaiškinimus, kurį asmenys, jeigu šis aktas jiems skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais šis aktas tiesiogiai bei konkrečiai susijęs, gali turėti. Nurodant motyvus, nereikalaujama tiksliai nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes tai, ar akto motyvai yra pakankami, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet ir į priėmimo aplinkybes bei visas nagrinėjamąją sritį reglamentuojančias teisės normas. Konkrečiai kalbant, asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu jis priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis jam suprasti jo atžvilgiu priimtos priemonės reikšmę (žr. 49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 82 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

52 Antra, pagal nusistovėjusią teismų praktiką teisės į gynybą ir visų pirma teisės būti išklausytam paisymas bet kokioje procedūroje, kuri buvo pradėta subjekto atžvilgiu ir gali pasibaigti jo nenaudai priimtu aktu, yra pagrindinis Sąjungos teisės principas ir turi būti užtikrintas net nesant nagrinėjamą procedūrą reglamentuojančių teisės aktų (49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 91 punktas).

53 Pirma, pagal teisės į gynybą paisymo principą reikalaujama, kad suinteresuotajam subjektui būtų pranešta apie įrodymus, kuriais pagrįstas jo nenaudai priimtas aktas. Antra, jis turi turėti galimybę veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl šių įrodymų (žr. pagal analogiją 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran prieš Tarybą*, T-228/02, Rink. p. II-4665, 93 punktą).

54 Todėl kalbant apie pirmąjį aktą, pagal kurį įšaldytos subjekto lėšos, jeigu tai nedraudžiama pagal imperatyvius reikalavimus, susijusius su Sąjungos ar jos valstybių narių saugumu ar jų tarptautiniais santykiais, apie įrodymus prieš subjektą turi būti pranešama priimant atitinkamą aktą arba kuo greičiau po jo priėmimo. Atitinkamo subjekto prašymu, jis taip pat turi teisę pareikšti nuomonę dėl šių įrodymų priėmus aktą. Tomis pačiomis sąlygomis prieš priimant bet kokį vėlesnį sprendimą įšaldyti lėšas iš esmės turi būti pranešama apie naujus įrodymus ir suteikiama nauja galimybė atitinkamam subjektui pareikšti nuomonę (žr. pagal analogiją 53 punkte minėto Sprendimo *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran prieš Tarybą* 137 punktą).

55 Be to, reikia pažymėti, kad, kai perduota pakankamai tiksli informacija, leidžianti suinteresuotajam subjektui veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl Tarybos turimų įrodymų, teisės į gynybą paisymo principas nereiškia, kad šiai institucijai atsiranda pareiga savanoriškai leisti susipažinti su jo bylos dokumentais. Tik suinteresuotojo asmens prašymu Taryba turi leisti susipažinti su visais nekonfidencialiais administraciniais dokumentais, susijusiais su nagrinėjama priemone (žr. 49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 97 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

56 Trečia, veiksmingos teisminės gynybos principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų ir įtvirtintas EŽTK 6 ir 13 straipsniuose bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje. Teisminės kontrolės veiksmingumas reiškia, kad atitinkama Sąjungos institucija privalo ribojamosios priemonės taikymo motyvus pranešti suinteresuotajam subjektui, kiek įmanoma, arba šią priemonę priimant, arba bent jau kuo greičiau po to, kai ją priėmė, kad suinteresuotasis subjektas galėtų pasinaudoti savo teise pareikšti ieškinį per nustatytą terminą. Šios pareigos pranešti tokius motyvus laikymasis iš tiesų būtinas tiek dėl to, kad asmenys, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, galėtų kuo geresnėmis sąlygomis ginti savo teises ir visiškai susipažinę su informacija nuspręsti, ar tikslinga kreiptis į Sąjungos teismą, tiek dėl to, kad šis galėtų visiškai vykdyti atitinkamo akto teisėtumo kontrolę, o tai yra jo pareiga (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2008 m. rugsėjo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją*, C-402/05 P ir C-415/05 P, Rink. p. I-6351, 335–337 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).

57 Atsižvelgdamas į šią teismų praktiką Bendrasis Teismas mano, kad šalių pateiktus argumentus dėl pirmojo ieškinio pagrindo reikia nagrinėti penkiais toliau aprašytais etapais. Pirmiausia reikia nagrinėti pradinį Tarybos ir Komisijos argumentą, pagal kurį ieškovas negali remtis teisės į gynybą paisymo principu. Antra, reikia nagrinėti argumentus, susijusius su pareiga motyvuoti ir tariamu ieškovo teisės į gynybą pažeidimu, kiek tai susiję su pradiniu įkalčių pateikimu. Trečia, reikia nagrinėti argumentus, susijusius su tariamu teisės į gynybą pažeidimu, kalbant apie galimybę susipažinti su Tarybos bylos medžiaga. Ketvirta, Bendrasis Teismas nagrinės argumentus, susijusius su tariamu ieškovo teisės į gynybą pažeidimu, kiek tai susiję su galimybe jam pareikšti savo nuomonę, ir tariamu jo teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu. Penkta, bus nagrinėjami argumentai dėl tariamų klaidų Tarybai atliekant nagrinėjimą ir iš naujo svarstant sąrašą.

Dėl ieškovo galimybės remtis teisės į gynybą paisymo principu

58 Taryba ir Komisija ginčija teisės į gynybą paisymo principo taikymą nagrinėjamu atveju. Remdamosi 2010 m. gegužės 19 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Tay Za prieš Tarybą* (T-181/08, Rink. p. II-1965, 121–123 punktai), jos tvirtina, kad ieškovui ribojamosios priemonės taikomos ne dėl jo paties veiklos, o dėl jo priklausymo bendrai asmenų ir subjektų, teikusių paramą branduolinių ginklų platinimo

veiklai, kategorijai. Todėl ribojamųjų priemonių nustatymo procedūra nebuvo pradėta ieškovo atžvilgiu, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 52 punkte nurodytą teismų praktiką, ir jis negali remtis teise į gynybą arba ja remtis gali tik ribotai.

59 Šiems argumentams negalima pritarti.

60 Iš tiesų, pirma, 58 punkte minėtas sprendimas *Tay Za prieš Tarybą* pateikus apeliacinį skundą 2012 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Tay Za prieš Tarybą* (C-376/10 P) visiškai panaikintas. Todėl šio sprendimo išvados nebėra Sąjungos teisinės sistemos dalis ir dėl to Taryba ir Komisija negali jomis teisėtai remtis.

61 Antra, Sprendimo 2010/413 24 straipsnio 3 ir 4 dalyse, Reglamento Nr. 423/2007 15 straipsnio 3 dalyje, Reglamento Nr. 961/2010 36 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir Reglamento Nr. 267/2012 46 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytos nuostatos, kuriomis užtikrinama subjektų, kuriems taikomos pagal šiuos teisės aktus nustatytos ribojamosios priemonės, teisė į gynybą. Ar šios teisės paisoma, tikrina Sąjungos teismas (šiuo klausimu žr. 49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 37 punktą).

62 Šiomis aplinkybėmis reikia daryti išvadą, kad ieškovas šioje byloje gali remtis teisės į gynybą paisymo principu, kaip pažymėta šio sprendimo 52–55 punktuose.

Dėl pareigos motyvuoti ir pradinio įkalčių pranešimo

63 Pirmiausia reikia pažymėti, kad vertinant pareigos motyvuoti ir pareigos pranešti suinteresuotajam asmeniui apie turimus įkalčius paisymą, be ginčijamuose aktuose nurodytų motyvų reikia atsižvelgti į tris pasiūlymus nustatyti ribojamąsias priemones, apie kuriuos Taryba pranešė ieškovui.

64 Iš tiesų, pirma, iš šių pasiūlymų, kaip pranešta ieškovui, matyti, kad jie buvo pateikti valstybių narių atstovams priimant jam taikytinas ribojamąsias priemones ir kad dėl to jie yra įrodymai, kuriais pagrįstos tos pačios priemonės.

65 Antra, tiesa, kad trečiasis pasiūlymas ieškovui pateiktas pareiškus ieškinį ir priėmus Sprendimą 2010/644 ir Reglamentą Nr. 961/2010 pakeitus reikalavimus. Todėl Sprendimo 2010/413, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010 motyvai juo negali būti tinkamai papildyti. Tačiau į jį galima atsižvelgti vertinant vėlesnių aktų, t. y. Sprendimo 2011/783, Įgyvendinimo reglamento Nr. 1245/2011 ir Reglamento Nr. 267/2012 teisėtumą.

66 Ginčijamuose aktuose nurodyti šie keturi motyvai, susiję su ieškovu:

— pagal Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 ieškovas yra valstybinis bankas (toliau – pirmasis motyvas),

— ieškovas savo veikla remia Irano branduolines ir balistinių raketų programas bei sudaro palankias sąlygas joms įgyvendinti (toliau – antrasis motyvas),

— ieškovas teikia banko paslaugas subjektams, nurodytiems Jungtinių Tautų ir ES sąrašuose, subjektams, veikiantiems jų vardu arba jiems vadovaujant, arba jiems nuosavybės teise priklausantiems arba valdomiems subjektams (toliau – trečiasis motyvas),

— ieškovas yra *First East Export* (toliau – FEE), kuris nurodytas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1929 (2010), patronuojanti bendrovė (toliau – ketvirtasis pagrindas).

67 Pirmasis iš dviejų pasiūlymų nustatyti ribojamąsias priemones, pateiktų 2010 m. rugsėjo 13 d., iš dalies sutampa su antruoju ginčijamuose aktuose nurodytu motyvu. Jame papildomai nurodomi šie motyvai:

— ieškovas teikia banko paslaugas *Organisation iranienne de l'énergie atomique* (toliau – AEOI) ir *Novin Energy Company* (toliau – *Novin*), kuriems taikomos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nustatytos ribojamosios priemonės (toliau – penktasis motyvas),

— ieškovas tvarko *Organisation des industries aérospatiales* svarbių pareigūnų ir už Irano pirkimus atsakingo asmens sąskaitas (toliau – šeštasis motyvas).

68 Antrasis pasiūlymas, perduotas 2010 m. rugsėjo 13 d., iš esmės sutampa su ginčijamų aktų motyvais. Jame papildomai nurodomas vienintelis motyvas, pagal kurį ieškovas sudarė palankias sąlygas milijonams dolerių, skirtų Irano branduolinei programai, judėti bent jau nuo 2003 m. (toliau – septintasis motyvas).

69 Trečiajame pasiūlyme nustatyti ribojamąsias priemones, pridėtame prie tripliko, nėra papildomų duomenų, palyginti su ginčijamais aktais ir dviem pasiūlymais, pateiktais 2010 m. rugsėjo 13 d.

70 Ieškovas tvirtina, kad šiais motyvais pakankamai nenurodytos jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo priežastys. Jis mano, kad dėl šių nepakankamų priežasčių, be kita ko, pažeista jo teisė į gynybą.

71 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentų pagrįstumą.

72 Pirmasis motyvas yra pakankamai tikslus, nes jis leidžia ieškovui suprasti, kad Taryba jį kaltina dėl to, jog Irano valstybė turi jo kapitalo dalį.

73 Tačiau antrasis ir trečiasis motyvai yra pernelyg neaiškūs, nes juose nenurodyti nei veiksmai, kuriais kaltinamas ieškovas, nei kiti susiję subjektai.

74 Ketvirtasis motyvas yra nurodytas pakankamai aiškiai, nes jis leidžia ieškovui suprasti, kad Taryba jį kaltina jo turima FEE kontrole.

75 Tai taip pat galioja kalbant apie penktąjį motyvą, kuriame identifikuojami subjektai, kuriems tariamai teiktos aptariamos finansinės paslaugos.

76 Galiausiai šeštasis ir septintasis motyvai nėra pakankamai tikslūs, nes šeštajame nenurodomi atitinkami subjektai, o septintajame nėra jokio patikslinimo dėl atitinkamų subjektų ir sandorių.

77 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia manyti, kad Taryba pažeidė pareigą motyvuoti ir pareigą pranešti ieškovui, kaip suinteresuotajam asmeniui, apie turimus įkalčius, kiek tai susiję su antruoju, trečiuoju, šeštuoju ir septintuoju motyvais. Tačiau šių pareigų laikytasi, kiek tai susiję su kitais motyvais.

Dėl galimybės susipažinti su bylos medžiaga

78 Kaip konstatuota šio sprendimo 9 ir 15 punktuose, 2010 m. rugsėjo 13 d. Taryba ieškovui pateikė du valstybių narių pasiūlymus nustatyti ribojamąsias priemones, o vėliau prie tripliko pridėjo trečiąjį pasiūlymą.

79 Ieškovas mano, kad ši galimybė susipažinti su dokumentais nebuvo pakankama, kad jis galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę.

80 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentų pagrįstumą.

81 Šiuo klausimu, kiek tai susiję su suteiktos galimybės susipažinti su dokumentais apimtimi, reikia pažymėti, jog iš bylos medžiagos nematyti, kad priimdama ginčijamus aktus Taryba būtų rėmusis kitais duomenimis nei trimis valstybių narių pateiktais pasiūlymais. Šiomis aplinkybėmis Taryba negali būti kaltinama nepranešusi ieškovui apie papildomus duomenis.

82 Tačiau, skirtingai nuo dviejų pasiūlymų nustatyti ribojamąsias priemones, pridėtų prie 2010 m. rugsėjo 13 d. rašto, trečiasis pasiūlymas ieškovui perduotas tik pridedant jį prie tripliko, t. y. pasibaigus Tarybos ieškovui nustatytam terminui pastaboms pateikti, priėmus Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010, pareiškus ieškinį ir priėmus Sprendimą 2010/644 bei Reglamentą Nr. 961/2010.

83 Be to, Taryba šiuo klausimu tvirtina, kad trečiąjį pasiūlymą ieškovui perdavė, kai tik gavo jį pateikusios valstybės narės sutikimą.

84 Tačiau šiam argumentui negalima pritarti. Iš tiesų, kai Taryba ketina remtis valstybių narių pateiktais duomenimis, kad nustatytų subjektui taikytinas ribojamąsias priemones, prieš nustatydama šias priemones ji privalo užtikrinti, jog aptariami duomenys galėtų būti perduoti atitinkamam subjektui laiku, kad jis galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę.

85 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada: dėl to, jog Taryba ieškovui trečiąjį pasiūlymą nustatyti ribojamąsias priemones perdavė tik pridėdama prie tripliko, ji jam nesuteikė galimybės susipažinti su šiais jo bylos duomenimis laiku, pažeisdama teisę į gynybą.

Dėl galimybės ieškovui veiksmingai pareikšti savo nuomonę ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą

86 Pirma, ieškovas tvirtina, kad jis neturėjo galimybės veiksmingai pareikšti savo nuomonę ir kad bet kuriuo atveju Taryba neatsižvelgė į pastabas, kurias jis galėjo pateikti.

87 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentų pagrįstumą.

88 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad 2010 m. liepos 26 d. priėmus pirmuosius aktus, pagal kuriuos įšaldytos jo lėšos, ieškovas kreipėsi į Tarybą 2010 m. rugsėjo 24 d. laišku, kuriame nurodė savo nuomonę ir paprašė panaikinti jo atžvilgiu nustatytas ribojamąsias priemones. Taryba į šį laišką atsakė 2010 m. spalio 28 d. Vėliau prieš priimant Sprendimą 2011/783 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ieškovas Tarybai pateikė pastabas 2011 m. rugpjūčio 29 d. laišku, į kurį Taryba atsakė 2011 m. gruodžio 5 d. Galiausiai ieškovas nepateikia argumentų, leidžiančių teigti, kad jis negalėjo panašiai pateikti naujų pastabų Tarybai prieš priimant Reglamentą Nr. 267/2012.

89 Todėl reikia manyti, kad ieškovas galėjo veiksmingai pareikšti savo nuomonę, išskyrus kiek tai susiję su, pirma, Tarybos nurodytais antruoju, trečiuoju, šeštuoju ir septintuoju motyvais, kurie yra pernelyg neaiškūs (žr. šio sprendimo 77 punktą), ir, antra, pasiūlymu nustatyti ribojamąsias priemones, perduotu pridedant prie tripliko, nes jis jo neturėjo pateikdamas pastabas (žr. šio sprendimo 82 punktą).

90 Kalbant apie atsižvelgimą į pateiktas pastabas, pažymėtina, jog tiesa, kad atsakymas į ieškovo argumentus Tarybos 2010 m. spalio 28 d. ir 2011 m. gruodžio 5 d. raštuose yra trumpas. Vis dėlto 2010 m. spalio 28 d. rašte ji nurodė: ji, priešingai nei ieškovas, mano, jog nėra pakankamų garantijų, kad ieškovas ateityje neteiks banko paslaugų asmenims ir subjektams, dalyvaujantiems branduolinių ginklų platinimo veikloje. Šią poziciją ji pakartojo 2011 m. gruodžio 5 d. rašte.

91 Be to, neginčijama, kad Taryba Sprendime 2010/644 ir Reglamente Nr. 961/2010 panaikino nuorodą, kad ieškovas yra valstybinis bankas, kurios tikslumą ginčijo ieškovas.

92 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, reikia manyti, kad iš naujo svarstydama Taryba atsižvelgė į ieškovo pastabas, priešingai, nei teigia ieškovas.

93 Antra, ieškovas tvirtina, kad dėl jam perduotų nepakankamų duomenų ir įrodymų buvo pažeista jo teisė į veiksmingą teisminę gynybą.

94 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija šio argumento pagrįstumą.

95 Kaip konstatuota šio sprendimo 89 punkte, reikia manyti, kad jeigu ieškovui individualiai pranešta apie pakankamai tikslius motyvus, t. y. pirmąjį, ketvirtąjį ir penktąjį Tarybos nurodytus motyvus, jo teisės į veiksmingą teisminę gynybą buvo paisyta.

96 Tačiau dėl antrojo, trečiojo, šeštojo ir septintojo Tarybos nurodytų motyvų neaiškumo bei pavėluoto trečiojo pasiūlymo nustatyti ribojamąsias priemones perdavimo pažeista ieškovo teisė į veiksmingą teisminę gynybą.

Dėl trūkumų, turinčių įtakos Tarybos nagrinėjimui

97 Ieškovas teigia, kad Taryba iš tikrųjų neišnagrinėjo šio atvejo aplinkybių, o tik patvirtino valstybių narių pateiktus pasiūlymus. Šis trūkumas turi įtakos tiek nagrinėjimui prieš nustatant jam taikytinas ribojamąsias priemones, tiek šių priemonių svarstymui iš naujo.

98 Be to, ieškovo nuomone, iš diplomatinio susirašinėjimo, paviešinto organizacijos *Wikileaks* (toliau – diplomatinis susirašinėjimas), matyti, kad valstybės narės ir visų pirma Jungtinė Karalystė patyrė Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės spaudimą nustatyti ribojamąsias priemones Irano subjektams. Taigi ši aplinkybė kelia abejonę dėl nustatytų priemonių ir jų nustatymo procedūros teisėtumo.

99 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentų pagrįstumą. Visų pirma ji tvirtina, kad nereikia atsižvelgti į diplomatinį susirašinėjimą.

100 Pirma, reikia pažymėti, kad aktai, kuriais nustatytos ribojamosios priemonės subjektams, tariamai susijusiems su branduolinių ginklų platinimu, yra Tarybos aktai, dėl to ji turi įsitikinti, kad jų nustatymas yra pateisinamas. Todėl priimdama pirmąjį aktą, kuriuo nustatomos tokios priemonės, Taryba privalo išnagrinėti duomenų ir įrodymų, kuriuos pagal Sprendimo 2010/413 23 straipsnio 2 dalį jai pateikė valstybė narė ar Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, svarbą ir pagrįstumą. Priimdama vėlesnius aktus, susijusius su tuo pačiu subjektu, Taryba pagal minėto sprendimo 24 straipsnio 4 dalį privalo peržiūrėti būtinumą toliau taikyti šias priemones, atsižvelgdama į šio subjekto pateiktas pastabas.

101 Šiuo atveju, pirma, bylos medžiagoje nėra jokio įrodymo, leidžiančio teigti, kad Taryba prieš priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 patikrino jai pateiktų duomenų, susijusių su ieškovu, svarbą ir reikšmingumą. Priešingai, klaidinga informacija šiuose aktuose, pagal kurią ieškovas yra valstybinis bankas, kurios netikslumo Taryba neginčijo, patvirtina, kad šiuo klausimu neatliktas joks patikrinimas.

102 Antra, iš šio sprendimo 90–92 punktų matyti, kad priimdama vėlesnius ginčijamus aktus Taryba iš naujo apsvarstė šio atvejo aplinkybes atsižvelgdama į ieškovo pastabas, nes ji pašalino informaciją, kad jis yra valstybinis bankas ir pateikė argumentus dėl finansinių paslaugų, teikiamų subjektams, susijusiems su branduolinių ginklų platinimu.

103 Antra, kalbant apie diplomatinį susirašinėjimą, pažymėtina, kad vien pati aplinkybė, jog tam tikros valstybės narės patyrė diplomatinį spaudimą, net darant prielaidą, kad ji patvirtinta, nereiškia, jog šis spaudimas turėjo įtakos Tarybos priimtiems ginčijamiems aktams arba jos nagrinėjimui juos priimant.

104 Šiomis aplinkybėmis reikia pritarti ieškovo argumentams dėl trūkumų, kurie galėjo turėti įtakos Tarybos nagrinėjimui, kiek tai susiję su Sprendimu 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010, ir juos atmesti dėl likusios ieškinio dalies.

105 Atsižvelgiant į šio sprendimo 47–104 punktus, pirmiausia reikia pažymėti, kad Taryba pažeidė ieškovo teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą, nes jam laiku nepateikė pasiūlymo nustatyti ribojamąsias priemones, pridėto prie tripliko. Kiek Taryba rėmėsi šiuo pasiūlymu siekdama pagrįsti visus ginčijamus aktus ieškovo atžvilgiu ir atsižvelgiant į jo pateikimo dieną, šis trūkumas turi įtakos Sprendimo 2010/413, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010 teisėtumui, kiek šie aktai susiję su ieškovu.

106 Vėliau priimdama Sprendimą 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 Taryba nesilaikė pareigos išnagrinėti jai pateiktų su ieškovu susijusių duomenų ir įrodymų svarbą ir pagrįstumą, dėl to šie aktai yra neteisėti.

107 Galiausiai Taryba pažeidė pareigą motyvuoti, kiek tai susiję su antruoju, trečiuoju, šeštuoju ir septintuoju ieškovo atžvilgiu nurodytais motyvais. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad skirtingi Tarybos nurodyti motyvai nepriklauso vieni nuo kitų ir kad kiti motyvai yra pakankamai tikslūs, ši aplinkybė nepateisina Sprendimo 2011/783, Įgyvendinimo reglamento Nr. 1245/2011 ir Reglamento Nr. 267/2012 panaikinimo. Ji tik reiškia, kad negalima atsižvelgti į antrąjį, trečiąjį, šeštąjį ir septintąjį motyvus nagrinėjant antrąjį ieškinio pagrindą dėl ieškovui taikytinų ribojamųjų priemonių pagrįstumo.

108 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia patvirtinti pirmąjį ieškinio pagrindą, kiek jis susiję su Sprendimo 2010/413, Įgyvendinimo reglamento Nr. 668/2010, Sprendimo 2010/644 ir Reglamento Nr. 961/2010 panaikinimu, kiek šie aktai susiję su ieškovu, ir jį atmesti dėl likusios ieškinio dalies.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida dėl ieškovui taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo

109 Ieškovas tvirtina, kad Tarybos jo atžvilgiu nurodyti motyvai, išvardyti sprendimo 66–69 punktuose, neatitinka Sprendime 2010/413, Reglamente Nr. 423/2007, Reglamente Nr. 961/2010 ir Reglamente Nr. 267/2012 numatytų sąlygų ir nepagrįsti įrodymais. Todėl Taryba padarė akivaizdžią vertinimo klaidą nustatydama jam taikytinas ribojamąsias priemones remdamasi šiais motyvais.

110 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovo argumentus.

111 Pagal teismų praktiką akto, kuriuo nustatytos subjektui taikytinos ribojamosios priemonės, teisėtumo teisminė kontrolė apima tiek jį pagrindžiančių faktų ir aplinkybių vertinimą, tiek įrodymų ir informacijos, kuriais pagrįstas šis vertinimas, patikrinimą. Kilus ginčui, Taryba turi pateikti šiuos įrodymus, kad Sąjungos teismas galėtų juos patikrinti (šiuo klausimu žr. 49 punkte minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 37 ir 107 punktus).

112 Atsižvelgiant į šią teismo praktiką ir į Tarybos ieškovo atžvilgiu nurodytų antrojo, trečiojo, šeštojo ir septintojo motyvų pagrįstumo trūkumą (žr. šio sprendimo 107 punktą), reikia patikrinti tik nurodytų pirmojo, ketvirtojo ir penktojo motyvų pagrįstumą.

113 Kalbant apie pirmąjį motyvą, kuris nurodytas tik Sprendime 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamente Nr. 668/2010, įrodyta, kad ieškovas nėra valstybinis bankas. Todėl pirmasis motyvas pagrįstas klaidingu faktiniu teiginiu ir dėl to negali pateisinti Sprendimu 2010/413 ir Įgyvendinimo reglamentu Nr. 668/2010 ieškovui nustatytų ribojamųjų priemonių.

114 Kiek tai susiję su ketvirtuoju motyvu, tiesa, kad FEE, ieškovui 100 % priklausanti dukterinė bendrovė, nurodyta Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1929 (2010).

115 Taigi, pirma, iš šios rezoliucijos matyti, kad ribojamųjų priemonių nustatymas FEE pagrįstas tik tariamu ieškovo dalyvavimu branduolinių ginklų platinimo veikloje.

116 Antra, šis dalyvavimas rezoliucijoje 1929 (2010) aprašytas netiksliai ir iš esmės atitinka septintąjį Tarybos nurodytą motyvą, t. y. kad „per pastaruosius septynerius metus [ieškovas] Irano subjektams, susijusiems su branduolinių ginklų, raketų ir gynybos programa, leido atlikti sandorių už kelis šimtus milijonų dolerių“.

117 Šiomis aplinkybėmis darytina išvada, kad ketvirtasis motyvas pagrįstas tik prielaidomis ir nėra savarankiškas motyvas su ieškovu tiesiogiai susijusių motyvų atžvilgiu. Todėl jis negali pateisinti jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo.

118 Kiek tai susiję su penktuoju motyvu, ieškovas ginčija teikęs paslaugas AEOI. Tačiau Taryba nepateikė jokio įrodymo ar duomenų, galinčių patvirtinti, kad tokios paslaugos teiktos. Todėl darytina išvada, kad tvirtinimai dėl AEOI juo labiau nepateisina ieškovui taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo.

119 Tačiau ieškovas pripažįsta teikęs sąskaitų tvarkymo paslaugas *Novin*, kuriai nuo 2007 m. kovo 24 d. taikomos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nustatytos ribojamosios priemonės dėl tariamo jos dalyvavimo branduolinių ginklų platinimo veikloje. Tačiau ieškovas paaiškina, pirma, kad jis nežinojo apie *Novin* dalyvavimą branduolinių ginklų platinimo veikloje, nes, be kita ko, teiktos paslaugos nebuvo su tuo susijusios. Antra, ieškovas palaipsniui apribojo, paskui visiškai nutraukė santykius su *Novin* priėmus *Novin* taikytinas ribojamąsias priemones.

120 Taryba, palaikoma Komisijos, atsako, kad ieškovo *Novin* teiktos paslaugos pateisina ieškovui taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymą, atsižvelgiant į riziką, kad jis ateityje teiks analogišką paramą kitiems į sąrašą įtrauktiems subjektams. Šiomis aplinkybėmis nesvarbu, kad ieškovas žinojo ar galėjo žinoti, jog *Novin* iš tikrųjų dalyvavo branduolinių ginklų platinimo veikloje arba kad atitinkami sandoriai buvo su tuo susiję.

121 Atsižvelgiant į šalių argumentus, reikia išnagrinėti, ar, kaip tvirtina Taryba, ieškovo teikiamos paslaugos *Novin* yra parama branduolinių ginklų platinimui, kaip tai suprantama pagal Sprendimą 2010/413, Reglamentą Nr. 423/2007, Reglamentą Nr. 961/2010 ir Reglamentą Nr. 267/2012.

122 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 423/2007 18 straipsnį, Reglamento Nr. 961/2010 39 straipsnį ir Reglamento Nr. 267/2012 49 straipsnį šie reglamentai taikomi Sąjungos teritorijoje, įskaitant jos oro erdvę, visuose valstybės narės jurisdikcijai priklausančiuose orlaiviuose ir laivuose, visiems Sąjungos teritorijoje arba už jos ribų esantiems asmenims, kurie yra valstybės narės piliečiai, visiems juridiniams asmenims, subjektams arba įstaigoms, įsteigtiems arba įkurtiems pagal valstybės narės teisę, visiems Sąjungoje visą verslą arba jo dalį vykdantiems juridiniams asmenims, subjektams arba įstaigoms.

123 Taigi, kalbant apie už Sąjungos ribų sudarytus sandorius, Reglamentu Nr. 423/2007, Reglamentu Nr. 961/2010 ir Reglamentu Nr. 267/2012 negali būti sukuriama teisinių pareigų trečiojoje valstybėje ir pagal šios valstybės teisę įsteigtai finansų įstaigai (toliau – užsienio finansų įstaiga), kaip antai ieškovui. Todėl tokia finansų įstaiga neprivalo pagal šiuos reglamentus įšaldyti subjektų, susijusių su branduolinių ginklų platinimu, lėšų.

124 Vis dėlto, jeigu užsienio finansų įstaiga dalyvauja, yra tiesiogiai susijusi arba teikia paramą branduolinių ginklų platinimo veiklai, jos lėšoms ir ekonominiams ištekliams Sąjungos teritorijoje, susijusiems su Sąjungoje visiškai ar iš dalies įvykdytu komerciniu sandoriu arba priklausantiems valstybių narių piliečiams ar juridiniams asmenims, subjektams ar įstaigoms, įsteigtiems arba įkurtiems pagal valstybės narės teisę, gali būti taikomos ribojamosios priemonės, nustatytos pagal Reglamentą Nr. 423/2007, Reglamentą Nr. 961/2010 ir Reglamentą Nr. 267/2012.

125 Tuo remiantis darytina išvada, jog užsienio finansų įstaiga yra suinteresuota įsitikinti, kad ji nedalyvauja, nėra tiesiogiai susijusi ir neteikia paramos branduolinių ginklų platinimo veiklai, visų pirma teikdama finansines paslaugas subjektui, susijusiam su branduolinių ginklų platinimu. Todėl kai ji žino ar gali pagrįstai įtarti, kad vienas iš jos klientų dalyvauja branduolinių ginklų platinimo veikloje, ji turi nutraukti finansinių paslaugų teikimą šiam subjektui nedelsdama, atsižvelgdama į taikytinas teisines pareigas, ir jam neteikti jokios naujos paslaugos.

126 Nagrinėjamu atveju Taryba neginčijo, kad ieškovo paslaugos *Novin* suteiktos Irano teritorijoje, o jų santykiai reglamentuojami pagal Irano teisę.

127 Todėl reikia išnagrinėti, ar ieškovas veikė nedelsdamas, kad nutrauktų finansinių paslaugų teikimą *Novin*, atsižvelgdamas į Irano teisėje numatytas taikytinas pareigas, kai sužinojo ar galėjo pagrįstai įtarti, kad *Novin* dalyvauja branduolinių ginklų platinimo veikloje.

128 Šiuo atžvilgiu ieškovas nesutinka, jog žinojo, kad *Novin* susijusi su branduolinių ginklų platinimu, prieš Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai nustatant jai taikomas ribojamąsias priemones. Kadangi Taryba pagal šio sprendimo 111 punkte nurodytą teismo praktiką nepateikė tikslių ir konkrečių įrodymų ar duomenų, leidžiančių teigti, jog ieškovas anksčiau žinojo arba galėjo pagrįstai įtarti, kad *Novin* dalyvavo branduolinių ginklų platinimo veikloje, reikia atsižvelgti į ieškovo teiginį šiuo klausimu.

129 Kalbant apie laikotarpį po *Novin* taikomų ribojamųjų priemonių nustatymo, ieškovas paaiškina, kad jis nedelsdamas parengė vidinį aplinkraštį, kuriame darbuotojų prašoma pranešti *Novin*, kad jis nebegali jai teikti paslaugų. Paskui nebuvo teikta jokia nauja paslauga ir nepriimtas joks naujas nurodymas. Ieškovas tik vykdė iš *Novin* sąskaitų mokėjimus pagal nurodymus, čekius ir vekselius, išduotus iki *Novin* taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo dienos, manydamas, kad nė vienas iš šių mokėjimų nesusijęs su branduolinių ginklų platinimu ar prekių įsigijimu apskritai. Kai sąskaitų likutis buvo išnaudotas atliktiems mokėjimams, ieškovas jas uždarė. Galimi likę nedideli likučiai buvo grąžinti *Novin*.

130 Taryba ir Komisija neginčija šio faktų paaiškinimo, pagrįsto ieškovo direktoriaus rašytiniais pareiškimais, tikslumo.

131 Kalbant apie klausimą, ar šių priemonių pakanka, palyginti su šio sprendimo 124 punkte nurodytu kriterijumi, reikia manyti, kad atsižvelgiant į ypatingą sąskaitų tvarkymo paslaugų pobūdį ieškovas įrodo veikęs nedelsdamas, kad nutrauktų finansinių paslaugų teikimą *Novin*, kai tik sužinojo apie *Novin* dalyvavimą branduolinių ginklų platinimo veikloje.

132 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, tiesa, kad ieškovas mokėjimus iš *Novin* sąskaitų atliko nustačius minėtas ribojamąsias priemones.

133 Tačiau ieškovas paaiškina, Tarybai ar Komisijai neprieštaraujant, kad pagal įsipareigojimus *Novin* jis privalėjo atlikti mokėjimus, atitinkančius nurodymus, čekius ir vekselius, išduotus anksčiau.

134 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Sprendimo 2010/413 20 straipsnio 6 dalyje, Reglamento Nr. 423/2007 9 straipsnyje, Reglamento Nr. 961/2010 18 straipsnyje ir Reglamento Nr. 267/2012 25 straipsnyje iš esmės leidžiama, kad būtų nutrauktas subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, lėšų įšaldymas mokėjimams pagal įsipareigojimus, jų prisiimtus iki įtraukimo į sąrašą, atlikti, jeigu šie mokėjimai nesusiję su branduolinių ginklų platinimo veikla. Šiomis aplinkybėmis iš ieškovo, kuris nagrinėjamu atveju neprivalėjo įšaldyti *Novin* lėšų pagal minėtus teisės aktus, kaip matyti iš šio sprendimo 123 ir 126 punktų, nereikia reikalauti, kad jis *Novin* taikytų griežtesnę tvarką.

135 Tačiau Taryba ir Komisija net neteigia, kad nagrinėjami mokėjimai susiję su branduolinių ginklų platinimu.

136 Antra, ieškovas pripažįsta pervedęs galimus likusius uždarytų sąskaitų likučius *Novin*. Tačiau jis nurodo, Tarybai ar Komisijai to neginčijant, kad jis neturėjo teisės sulaikyti aptariamų likučių.

137 Šiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad nei ieškovo *Novin* teiktos paslaugos prieš nustatant jai taikytinas ribojamąsias priemones, nei ieškovo komercinių santykių su *Novin* nutraukimo sąlygos nėra parama branduolinių ginklų platinimo veiklai, kaip tai suprantama pagal Sprendimą 2010/413, Reglamentą Nr. 423/2007, Reglamentą Nr. 961/2010 ir Reglamento Nr. 267/2012.

138 Todėl šios aplinkybės nepateisina ieškovui taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo.

139 Kadangi nei pirmasis, nei ketvirtasis, nei penktasis Tarybos ieškovo atžvilgiu nurodyti motyvai nepateisina jam taikytinų ribojamųjų priemonių nustatymo, antrajam pagrindui reikia pritarti.

140 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia panaikinti ginčijamus aktus, kiek jie susiję su ieškovu, nesant reikalo nagrinėti trečiąjį pagrindą, susijusį su proporcingumo principo pažeidimu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

141 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Taryba pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal ieškovo pateiktus reikalavimus.

142 Pagal to paties reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą įstojusios į bylą institucijos pačios padengia savo išlaidas. Todėl Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. Panaikinti, kiek jie susiję su *Bank Mellat:*

— 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimo 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP, II priedo B lentelės 4 punktą,

— 2010 m. liepos 26 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui 7 straipsnio 2 dalis, priedo B lentelės 2 punktą,

— 2010 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimo 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413, priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą,

— 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 423/2007, VIII priedo B lentelės 4 punktą,

— 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimą 2011/783/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413,

— 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010,

— **2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 961/201, IX priedo I antraštinės dalies B lentelės 4 punktą.**

2. Europos Sąjungos Taryba padengia savo ir *Bank Mellat* patirtas bylinėjimosi išlaidas.

3. Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Paskelbta 2013 m. sausio 29 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.